

Seksuologie en Oncologie in de Gezondheidszorg voor Vrouwen

26 september 2025

PROGRAMMA

09.30 Ontvangst met koffie/thee

10.00 **Opening**

Dagvoorzitters:

Alec Malmberg, Gynaecoloog bekken-pijnspecialist, UMCG

Meine Bosma – Bleeker, Klinisch psycholoog, Seksuoloog NVVS, UMCG

10.05 **Ervaringen met intimiteit en seks bij kanker - Kim Gringhuis & Marlies Bosch met elkaar in gesprek**

Marlies Bosch, Ervaringsdeskundige & Belangenbehartiging voor Stichting Bekkenbodem4All

In deze sessie worden verschillende benaderingen rondom seksualiteit besproken, belicht vanuit de individuele invalshoeken en expertisegebieden van de sprekers. Aandacht wordt besteed aan de impact van een borstkankerdiagnose op seksualiteit, zowel bij jongere patiënten als binnen andere leeftijdsgroepen, met de nadruk op wat dit betekent voor zorgverleners in de praktijk. De combinatie van professionele en persoonlijke ervaring maakt het mogelijk om een genuanceerd en betrokken verhaal te brengen. Eén van de sprekers heeft daarnaast een stichting opgezet ter ondersteuning van jongeren met kanker, wat een waardevolle verdieping biedt aan het perspectief op deze thematiek.

10.20 **Het belang van goede communicatie tussen zorgverlener en patiënt**

Kim Hulscher, Patiënt expert en coördinator bij Stichting Olijf

Intimiteit en seksualiteit veranderen ingrijpend na een kankerdiagnose en zeker na gynaecologische kanker. De meest recente DJE van NFK over seksualiteit had als doel te achterhalen of goede communicatie hierover door zorgverleners – vanaf diagnose tot nazorg – samenhangt met tevredenheid over het seksleven. Respondenten gaven aan dat wanneer zorgverleners open en tijdig het gesprek aangaan, dit leidt tot meer tevredenheid over intimiteit en seksualiteit. De ervaringen die binnen Stichting Olijf worden gedeeld, onderstrepen hoe belangrijk het is dat zorgverleners al gedurende het hele traject aandacht hebben voor seksualiteit.

10.40 **Let's talk about sex: Een interactioneel perspectief op communicatie over seksuele gezondheid in de oncologie**

Irene Kelder, Communicatieadviseur & gepromoveerd aan de Hogeschool Utrecht en Universiteit van Amsterdam

Kanker en de bijbehorende behandelingen kunnen een grote impact hebben op het intieme en seksuele leven van mensen. Het is daarom van belang dat seksualiteit binnen de oncologische zorg bespreekbaar is.

Seksuologie en Oncologie in de Gezondheidszorg voor Vrouwen

26 september 2025

Toch blijkt uit eerder onderzoek dat zowel patiënten als zorgverleners drempels ervaren om dit onderwerp aan te snijden. Maar hoe verlopen deze gesprekken in de praktijk?

In deze presentatie deel ik inzichten uit mijn onderzoek naar 'natuurlijke' gesprekken over seksualiteit in de oncologische zorg. Door middel van een discursief psychologisch perspectief heb ik geanalyseerd hoe patiënten en zorgverleners praten over seksualiteit en welke interactiepatronen daarbij zichtbaar worden. Dit onderzoek laat zien welke normen een rol spelen in deze gesprekken en hoe zorgverleners en patiënten omgaan met de gevoeligheid van het onderwerp. Deze inzichten dragen bij aan een beter begrip van de dynamiek van gesprekken over seksualiteit in de oncologische zorg en bieden praktische handvatten om dat gesprek op een open manier te voeren.

11.15 'Radiotherapie, een tijpje van de sluier gelicht'

Ylanga van der Geld, Radiotherapeut-oncoloog FECSM- Seksuoloog NVVS

Radiotherapie wordt vaak toegepast als onderdeel van een oncologische behandeling, zowel in de curatieve als in palliatieve setting. In deze presentatie zal ik ingaan op de verschillende manieren van bestralen bij typisch 'vrouwelijke' oncologische aandoeningen en de korte en lange termijn bijwerkingen hiervan bespreken. De impact van radiotherapie en de bijwerkingen op de beleving van intimiteit en seksualiteit en hoe hier aandacht voor te hebben met oog voor diversiteit en inclusiviteit. Na deze presentatie heeft de luisteraar kennis van verschillende vormen van radiotherapie en de bijbehorende bijwerkingen zoals toegepast bij 'vrouwelijke oncologie'. Daarnaast ook inzicht in de impact hiervan op de beleving van intimiteit en seksualiteit met oog voor diversiteit en inclusiviteit.

11.35 Seksualiteit tijdens en na borstkanker

Dr. Janine Nuver, Medisch oncoloog, UMCG

Borstkanker heeft impact op seksualiteit, al vanaf de diagnose tot ver na actieve behandeling. Seksuele klachten kunnen bijvoorbeeld ontstaan na chirurgie door verandering van zelfbeeld, als bijwerking van chemotherapie of hormonale therapie, of in relatie met pijn of stemmingsstoornissen tijdens en na kankerbehandeling. Zowel voor patiënt als zorgverlener is het belangrijk om hier kennis over te hebben, zodat de juiste hulp en ondersteuning geboden kunnen worden. Doelstelling: kennis van seksuele klachten die voorkomen na borstkankerbehandeling en mogelijke oorzaken hiervoor.

12.00 Lunch

Seksuologie en Oncologie in de Gezondheidszorg voor Vrouwen

26 september 2025

13.00 **Gynaecologische kankerbehandeling en de impact op de seksualiteit**

Refika Yigit, Gynaecologisch oncoloog, UMCG

Abstract volgt.

13.30 **Seksualiteit bij patiënten met een hersentumor: een onbesproken zorgbehoefte?**

Dr. A.M. (Anne) Buunk, klinisch neuropsycholoog UMCG en universitair docent RUG

Over het intieme en seksuele leven van patiënten met neuro-oncologische aandoeningen (hersentumoren) is relatief weinig bekend, maar de veranderingen ten gevolge van ziekte en/of behandeling lijken groot. De mogelijke oorzaken van seksualiteitsproblemen zijn divers, bijvoorbeeld een veranderd zelfbeeld, emoties rondom de diagnose, of lichamelijke klachten. Een bijkomende factor in de neuro-oncologie, is mogelijk verminderd cognitief functioneren. In de presentatie wordt een overzicht gegeven van de bestaande kennis, onder andere op basis van uitgevoerd onderzoek in het UMCG. Doelstelling is dan ook vergroten van kennis over seksualiteit en intimiteit bij neuro-oncologische aandoeningen en handvatten bieden voor de klinische praktijk.

14.00 **En nu? Seksualiteit en intimiteit na darmkanker en stoma**

Stephanie Breukink, Colorectaal oncologisch chirurg, MUMC

Na de behandeling van darmkanker en het aanleggen van een stoma ervaren veel patiënten veranderingen in seksualiteit en intimiteit. Deze aspecten blijven soms nog onderbelicht tijdens de oncologisch nazorg door zorgverleners, ondanks de grote impact op kwaliteit van leven bij deze patiënten. Resultaten van verschillende onderzoeken zullen worden besproken waarbij ook ervaringen van darmkanker patiënten met een stoma worden belicht. Het doel is de bewustwording te vergroten bij zorgverleners en handvatten te bieden voor het bespreekbaar maken van eventuele problemen in de oncologische nazorg bij deze patiëntengroep.

14.15 **Seksualiteit als Integraal Onderdeel van Oncologische Zorg:
De Rol van de Seksuoloog**

Meine Bosma – Bleeker, Klinisch psycholoog, Seksuoloog NVVS, UMCG

De klachten, diagnose en ook de therapieën bij kanker beïnvloeden de seksuele functie, de beleving ervan en de intimiteit, hetgeen de kwaliteit van leven significant kan beperken. Tevens is er steeds meer evidentie dat aandacht voor seksualiteit de emotionele veerkracht, de kwaliteit van de partnerrelaties en zelfs de algehele overleving gunstig kan beïnvloeden. Deze presentatie richt zich op de rol die de seksuoloog kan innemen binnen een multidisciplinair oncologisch team.

Aan de hand van recente wetenschappelijke literatuur en casuïstiek wordt besproken hoe seksuologische diagnostiek en behandeling bijdragen aan het herstellen dan wel verbeteren van de seksuele gezondheid van patiënten met een oncologische diagnose.

15.00 **Afsluiting**

Alec Malmberg, Gynaecoloog bekken-pijnspecialist, UMCG

Kanker en seks? Zeker wel!

Seksuologie en Oncologie in de Gezondheidszorg voor Vrouwen

26 september 2025

15.10 Netwerkbijeenkomst fonteinpatio

16.00 Einde